

SLAVIA

časopis pro slovanskou filologii
vychází od roku 1922

mezinárodní redakční kruh

Leszek Engelking, Stanisław Gajda, Hana Gladkova,
Tomáš Glanc, Dobromir Grigorov, Helmut Keipert,
Renate Lachmann, Lubor Matejko, Alexandr M. Moldovan,
Johannes M. Reinhart, Dubravka Sesar

výkonná redakce

Emilie Bláhová (vedoucí redaktor), Václav Čermák,
Marcel Černý, Miroslav Olšovský (výkonný redaktor literární
části), Karolína Skwarska, Eva Šlaufová (výkonná redaktorka
lingvistické části)

Ročník 79

Slovanský ústav AV ČR, v. v. i.

euroslavica

PRAHA 2010

Vydává Slovanský ústav Akademie věd ČR, v. v. i.

© Slovanský ústav Praha, 2010

ISSN 0037-6736

O B S A H R O Č N Í K U 7 9 (2 0 1 0)

ČLÁNKY

In memoriam Eva Havlová

Eva Havlová (5. 7. 1929 – 2. 4. 2010) (I. Janyšková)	3-8
V. Blažek: Staroslověnské * <i>ъбрь</i> ‘kovář’	9-14
V. Boček: K etymologii slovanského * <i>ъбша</i>	15-20
X. Дейкова: Към стчеш. <i>lebdušě, lebduška</i> , чеш. <i>linduška</i> ‘птица бърбица, Anthus’ и други свързани с тях диалектни названия	21-30
R. Eckert: Werwolf und Hochzeitsgeschehen im russischen und lettischen Volkslied	31-40
M. Furlan: Praslovanské * <i>laločъ</i> *‘ústní dutina ...’ a chetitské <i>lāla-</i> ‘jazyk’	41-50
M. Jakubowicz: Badania nad motywacjami semantycznymi w językoznawstwie słowiańskim	51-60
I. Janyšková: Původ názvů pro Ficus carica ve slovanských jazycích	61-67
H. Karlíková: K významu jednoho staroslověnského adjektiva	68-72
L. B. Куркина: К этимологии русского <i>потолок</i>	73-80
A. Loma: Zur altserbischen Standesbezeichnung <i>мѣрорьбъ</i> ‘Fronbauer’	81-92
P. Nejedlý: Nad původem českého <i>leknouti</i> z hlediska opozice homonymie a polysémie	93-98
И. П. Петлева: О русских диалектных лексемах с префиксом <i>ма-/мо-/му-</i>	99-104
M. Рачева: Два старинни омонима: <i>трѣторѣ</i> ‘шум’ и <i>трѣторѣ</i> ‘преизподня’, и техните съвременни продължения	105-113
Ž. Šarapatková: Staroslověnské a církevněslovanské názvy škůdců rostlin	114-117
H. Šewc-Schuster: Dwaj hornjoserbskej leksikalnej archaizmaj: <i>mičiwu, mičuša</i>	118-120
T. A. Тодоров: Произход на три диалектни български думи: <i>стѣчка, сѣрта, сѣтара</i>	121-122
C. M. Толстая: Из лексики народной медицины: «волчьи» болезни	123-133
P. Valčáková: Plantago/jitrocel ve slovanských jazycích	134-141
Ж. Ж. Варбот: Чешские этимологии (<i>úrupný</i> и <i>urputný; mařati;</i> <i>hřibat</i> и <i>hřebat</i>)	142-146
J. Villnow Komárková: Názvy perel ve slovanských jazycích	147-153
B. Vyкупěl: Marginalia etymologica slavica	154-160
M. Wojtyła-Świerzowska: O psł. * <i>ъзнакъ</i> , * <i>ъзницъ</i>	161-164
L. П. Лаптева: Кризис славяноведения в России в период с 1917 до середины 30-х годов	167-180
T. Липтак: Какой нам нужен писатель: Литературная анкета 1931 г.	181-194

A. Machoninová: Dokumentární tvorba Genricha Sapgira	273-276
V. Странз-Никитина: Реклама как симулякр. Стилистический аспект образа на материале романа Пелевина <i>Поколение П</i>	277-294

Kultury a literatury mezi Východem a Západem I.

M. Mikulášek: Vědní paradigma „techné hermeneutiké“ v myšlenkových korelacích Východu a Západu	295-306
V. Кантор: Федор Достоевский и Аврелий Августин: проблема исповеди и теодицеи в русской литературе	307-316
Г. Ныкл: Миф Востока в художественных произведениях Константина Леонтьева	317-326
J. Dohnal: Vztah k Evropě v publicistice Leonida Andrejeva v letech 1916-1919	327-333
J. Vorel: Čas konce a obnovy. Motivy Apokalypsy v próze Julia Zeyera a Andreje Bělého	334-346
V. Полонский: Русская рецепция западной мистериальной драмы. Заметки к теме «Поль Клодель в России»	347-356
S. Ulbrecht: Die Aufstand der Dinge im russischen Futurismus (am Beispiel Vladimir Majakovskijs)	357-365
O. Палий: Постмодернизм в украинской и чешской прозе: восточнославянская и западнославянская версии	366-378
H. Ulbrechtová: Ideologická opozice „Východ-Západ“ v ruské literatuře a její postupné překonávání	379-395

KRITIKY A REFERÁTY

Алла М. Архангельська: «Чоловік» у слов'янських мовах. (V. Lendělová)	195-198
Dariusz Tkaczewski: Czeska reklama telewizyjna i jej język. (L. Janovec)	198-201
Radoslav Večerka: Jazyky v komparaci I. Nástín české jazykovědné slavistiky v mezinárodním kontextu. (V. Boček)	202-204
Етнолінгвістичка проучавања српског и других словенских језика. (J. Villnow Komárková)	204-208
A. Д. Дуличенко: Письменность и литературные языки Карпатской Руси (XV-XX вв.). (M. Капраль)	208-213
«Скит». Прага 1922-1940. (M. Zadržilová)	213-225
Na cestě k moderní slavistice (M. Giger, V. Svatoň)	225-235
Ivan Blatný: The Drug of Art: Selected Poems. (L. Engelking)	236-239
Dvě knihy o intermediálních vztazích v umění (H. Kosáková)	239-243
Vladimír Bystrov: Průvodce říší zla. (R. Bzonková)	244-245
Nová příručka pro ruskou literaturu (H. Nykl)	246-249
Slavistika v letech přelomu (V. Svatoň)	396-401
Morfologie jako aktuální téma bulharské jazykovědy (L. Uhlířová)	402-412

<i>J. Gregor</i> : Verbonominální spojení v ruštině (v částečné konfrontaci s češtinou). (M. Vágnerová)	413-415
<i>P. Sériot – D. Samain [edd.]</i> : La structure de la proposition: histoire d'un métalangage. (N. P. Savický)	416-420
Systematický výklad historické fonologie (V. Šaur)	420-422
Italský přehled slovanského literárního středověku (E. Bláhová)	422-432
Принос към историята на славяно-византийските хроники (X. Трендафилов)	432-439
Solovjov stále inspirující (H. Nykl)	439-440

ZPRÁVY

VARIA SLAVICA. Sborník příspěvků k 80. narozeninám Radoslava Večerky. (J. Vařeková)	250-253
<i>E. C. Отин</i> : Все менты – мои кенты ... (Как образуются жаргонные слова и выражения). — <i>P. И. Розина</i> : Семантическое развитие слова в русском литературном языке и современном сленге: глагол. — <i>Л. А. Кудрявцева – И. Г. Приходько</i> : Словарь молодёжного сленга города Киева: 2300 слов и выражений. (B. Полковский)	254-255
Vedecký zborník Múzea ukrajinskej kultúry vo Svidníku XXIV. (J. Rišková)	255-257
Петр Николаевич Савицкий (1895-1968): библиография опубликованных работ. (H. Nykl)	257-258
Brněnská rusistická konference (A. Brandner)	258-260
Международный симпозиум Славянские языки и культуры в современном мире (B. M. Мокиенко – З. К. Шанова)	260-263
Международная научная конференция Оломоуцкие дни русистов (XX цикл) (И. Капитанова)	263-266
Konference Ruská emigrantská kultura a humanitní vědy v meziválečném Československu: oblasti odborné vzájemné spolupráce (D. Hašková)	266-268
Vitalita a perspektivy slavistiky (P. Grycová – H. Nykl)	268-271
<i>C. M. Кульбакинъ</i> : Славянская палеография. (V. Čermák)	441-443
<i>O. Антоненко – Н. Лобур – О. Паламарчук – Т. Стрельчук – М. Шевченко</i> : Українсько-чеський словник лінгвістичної термінології. (N. P. Savický)	443-444
Канкарданс беларускай мовы XIX стагоддзя (Н. М. Сянкевіч – І. І. Лучыц-Федарэц)	444-447
<i>Z. Vychodilová</i> : Výrazové prostředky textové soudržnosti v češtině v porovnání s ruštinou. (H. Flídrová)	447-449
<i>M. Hirschová</i> : Pragmatika v češtině. (M. Wagenknecht)	449-451
<i>Лявон П. Баршчэўскі</i> : ЕўраСлоўнік. (L. Janovec)	451-452
О лексикографической школе проф. Б. А. Ларина (А. С. Герд – В. М. Мокиенко)	452-458
Mezinárodní konference Этнолингвистика – ономастика – этимология (I. Janůšková)	458-462

Pátý ročník Konference mladých slavistů (T. Chlaňová – P. Grycová)	463-466
Franz Spina – Ein Prager Slavist zwischen Universität und politischer Öffentlichkeit. Symposium in Prag (H. W. Schaller)	466-469
Kultury a literatury mezi Východem a Západem (H. Nykl)	469-471

NEKROLOGY

Heinrich Kunstmann (H. W. Schaller)	472-475
Наталья Ю. Шведова (Ю. Л. Воротников – М. В. Ляпон)	475-481
Ekaterina Dogramadžieva (E. Bláhová)	481-483

Seznamy autorů	165 / 272 / 484
--------------------------	-----------------

Извещение редакции журнала

Уважаемые авторы и сотрудники журнала *Slavia*,

учитывая постоянно усиливающуюся тенденцию публиковать научные тексты на английском языке, редакция журнала решила – начиная с 80-ого года издания (2011) – внести следующие изменения:

аннотации статей публикующихся в рубриках „Статьи“ и „Материалы и дискуссии“ будут печататься только на английском языке, содержание журнала не будет больше переводиться на французский язык, но также на английский.

Направляйте, пожалуйста, в редакцию журнала одновременно с рукописью перевод названия статьи, аннотацию и 3-4 ключевых слова на английском языке.

T A B L E D E S M A T I È R E S

In memoriam Eva Havlová

Eva Havlová (5. 7. 1929 – 2. 4. 2010) (I. Janyšková)	3-8
V. Blažek: * <i>Vьtrь</i> ‘forgeron’ en vieux slave	9-14
V. Boček: Sur l’étymologie de * <i>mьša</i> slave	15-20
Ch. Dejkova: Sur <i>lebdušě</i> , <i>lebduška</i> en vieux tchèque, <i>linduška</i> en tchèque – ‘pipit, Anthus’ et d’autres noms dialectaux y liés	21-30
R. Eckert: Le loup-garou et les histoires de noces dans les chansons populaires russes et lettonnes	31-40
M. Furlan: * <i>Lalokъ</i> ‘cavité buccale’ paléoslave et <i>lāla-</i> ‘langue’ hittite	41-50
M. Jakubowicz: Recherches sur la motivation sémantique dans la linguistique slave	51-60
I. Janyšková: Origine des noms de <i>Ficus carica</i> dans les langues slaves	61-67
H. Karlíková: Sur le sens d’un adjectif vieux slave	68-72
L. V. Kurkina: Sur l’étymologie du mot russe <i>помолок</i>	73-80
A. Loma: Sur la désignation de la condition <i>мѣроуьнъ</i> ‘serf’ en vieux serbe	81-92
P. Nejedlý: Sur l’origine du verbe tchèque <i>leknouti</i> du point de vue de l’opposition entre l’homonymie et la polysémie	93-98
I. P. Petleva: Sur les lexèmes dialectaux russes avec les préfixes <i>ма-/мо-/му-</i>	99-104
M. Račeva: Deux homonymes anciens <i>трьторь</i> ‘bruit’ et <i>трьторь</i> ‘enfer’, et leurs continuité actuelle	105-113
Ž. Šarapatková: Noms des insectes nuisibles en vieux slave et en slavon	114-117
H. Šewc-Schuster: Deux archaïsmes hauts sorabes: <i>mićowy</i> , <i>mitruša</i>	118-120
T. A. Todorov: Origine de trois mots dialectaux bulgares: <i>стѣчка</i> , <i>сѹпта</i> , <i>сѹтара</i>	121-122
S. M. Tolstaja: Du lexique de la médecine populaire: maladies de „loup“	123-133
P. Valčáková: Plantago/plantain dans les langues slaves	134-141
Ž. Ž. Varbot: Étymologies tchèques (<i>úrupný</i> et <i>urputný</i> ; <i>maňati</i> ; <i>hřibat</i> et <i>hřěbat</i>)	142-146
J. Villnow Komárková: Noms des perles dans les langues slaves	147-153
B. Vykyřel: Marginalia etymologica slavica	154-160
M. Wojtyła-Świerzowska: Sur * <i>vьznakъ</i> , * <i>vьznicь</i> paléoslave	161-164
P. L. Lapteva: Crise des études slaves en Russie de 1917 jusqu’à la moitié des années 30	167-180
T. Lipták: De quel écrivain avons-nous besoin. Enquête littéraire de 1931	181-194
A. Machoninová: Œuvre documentaire de Genrik Sapgir	273-276
V. Stranz-Nikitina: Publicité en tant que simulacre (aspect stylistique de l’image sur le matériel du roman de V. Pelevin <i>Génération “P”</i>)	277-294
Cultures et littératures entre l’Est et l’Ouest I.	
M. Mikulášek: Paradigme scientifique “techné hermeneutiké” dans les corrélations d’idées entre l’Est et l’Ouest	295-306

V. Kantor: Fiodor Dostoïevski et Aurelius Augustinus: problème de la confession et de la théodicée dans la littérature russe	307-316
H. Nykl: Mythe de l'Orient dans les œuvres de Constanin Leontiev	317-326
J. Dohnal: Attitude envers l'Europe dans l'œuvre journalistique de Leonid Andreïev dans les années 1916–1919	327-333
J. Vorel: Temps de la fin et du renouveau. Motifs de l'Apocalypse dans la prose de Julius Zeyer et Andreï Bielyï	334-346
V. Polonskij: Réception russe du drame mystérieux (notes au sujet de "Paul Claudel en Russie")	347-356
S. Ulbrecht: Révolte des choses dans le futurisme russe (sur l'exemple de Vladimir Maïakovski)	357-365
O. Palij: Postmodernisme dans la prose ukrainienne et tchèque: versions slaves de l'Est et de l'Ouest	366-378
H. Ulbrechtová: Opposition idéologique "Est–Ouest" dans la littérature russe et son dépassement progressif	379-395

MATÉRIAUX ET DISCUSSION

I. V. Kuznecova: Personages mythologiques dans les locutions comparatives chez les slaves	69-88
M. Horský: Conceptualisation du temps dans les locutions proverbiales tchèques et russes	89-100
M. Kalin Golob: Stabilisation des modèles textuels de la nouvelle. Sur le développement du style journalistique (étudié sur le matériel des premiers journaux slovènes)	101-112

CRITIQUES ET COMPTES-RENDUS, CHRONIQUES et NÉCROLOGIES

voir Table des matières en tchèque

Editorial Announcement

Dear authors and contributors to the journal *Slavia*,

considering the exigency to present scholarly texts in English, the editorial board of the journal *Slavia* has decided – starting with the volume 80 (2011) – to make following changes:

annotations to the articles published in the sections „Articles“ and „Materials and Discussions“ should be written only in English, the content won't be translated to French anymore, but also to English.

That's why we beg you to send us together with your paper an English version of the title and the annotation as well as 3-4 English key words.